

3^η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ, *Επιστολή στον Μενοικέα*, 122

Μήτε νέος στις ὦν μελλέτω φιλοσοφεῖν, μήτε γέρον ὑπάρχων κοπιάτω φιλοσοφῶν· οὔτε γὰρ ἄωρος οὐδείς ἐστίν οὔτε πάρωρος πρὸς τὸ κατὰ ψυχὴν ὑγιαῖνον. Ὁ δὲ λέγων ἢ μήπω τοῦ φιλοσοφεῖν ὑπάρχειν ὥραν ἢ παρεληλυθέναι τὴν ὥραν, ὁμοίως ἐστίν τῷ λέγοντι πρὸς εὐδαιμονίαν ἢ μήπω παρεῖναι τὴν ὥραν ἢ μηκέτι εἶναι. Ὡστε φιλοσοφητέον καὶ νέῳ καὶ γέροντι, τῷ μὲν ὅπως γηράσκων νεάζῃ τοῖς ἀγαθοῖς διὰ τὴν χάριν τῶν γεγονότων, τῷ δὲ ὅπως νέος ἅμα καὶ παλαιὸς ἦ διὰ τὴν ἀφοβίαν τῶν μελλόντων. Μελετᾶν οὖν χρὴ τὰ ποιῶντα τὴν εὐδαιμονίαν, εἴπερ παρούσης μὲν αὐτῆς πάντα ἔχομεν, ἀπούσης δὲ πάντα πράττομεν εἰς τὸ ταύτην ἔχειν.

A. Να χαρακτηρίσετε τις επόμενες προτάσεις σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) σύμφωνα με το νόημα του αποσπάσματος.

1. Ο Επίκουρος προτρέπει τους νέους να μην κουράζονται να φιλοσοφούν.
2. Κάθε ώρα είναι κατάλληλη για να φροντίζουμε την υγεία της ψυχής μας.
3. Όποιος δεν φιλοσοφεί μοιάζει να αδιαφορεί για την ευτυχία.
4. Κανένας δεν παραδέχεται πως έχει τελειώσει η ευκαιρία να ευτυχήσει.
5. Η φιλοσοφία θωρακίζει τον άνθρωπο με θάρρος για τα μελλούμενα.
6. Λίγοι άνθρωποι κάνουν τα πάντα για την ευτυχία.
7. Όλοι οι άνθρωποι κάνουν τα πάντα για τη φιλοσοφία.
8. Η φιλοσοφία μπορεί να ανανεώνει διαρκώς τον άνθρωπο.
9. Οι νέοι πρέπει να σπεύδουν να φιλοσοφούν όσο γίνεται πιο νωρίς.
10. Η ευτυχία προσφέρει στον άνθρωπο τα πάντα.

B. Να επιλέξετε την απάντηση που συμπληρώνει σωστά τη θεματική πρόταση που σας δίνεται:

1. Με την επιστολή του ο Επίκουρος επιδιώκει

- α) να προτρέψει τον μαθητή του Μενοικέα να ασχοληθεί με τη φιλοσοφία
- β) να αποδομήσει τη θέση του Πλάτωνα σχετικά με την ενασχόληση με τη φιλοσοφία
- γ) να απαντήσει στον λόγο του Ισοκράτη που κατηγορούσε τους εκπροσώπους των φιλοσοφικών σχολών.

2. Ο Επίκουρος διαφωνεί με τον Πλάτωνα

- α) σε σχέση με τα αντικείμενα της φιλοσοφικής ενασχόλησης
- β) σε σχέση με τον κατάλληλο χρόνο για τη φιλοσοφική ενασχόληση
- γ) σε σχέση με το ποιοι είναι κατάλληλοι να διδάξουν φιλοσοφία

3. Ο σκοπός της φιλοσοφίας σύμφωνα με τον Επίκουρο δεν είναι

- α) ιστορικός
- β) διδακτικός
- γ) θεραπευτικός

4. Για τον Επίκουρο η φιλοσοφία είναι συνυφασμένη

- α) με τη φιλολογία
- β) με την ιστορία
- γ) με τη φυσιολογία

5. Στην επικούρεια φιλοσοφία η ευδαιμονία αποτελεί ένα ιδανικό εφικτό

- α) σε όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως φυλετικής καταγωγής, φύλου και ηλικίας
- β) μόνο στους γνήσιους Αθηναίους πολίτες (άνδρες)
- γ) σε όλους τους άνδρες ανεξάρτητα από την καταγωγή και την ηλικία

6. Η επικούρεια ευδαιμονία δεν συνίσταται

- α) στον νηφάλιο στοχασμό
- β) στην υιοθέτηση του φόβου του θανάτου
- γ) στη μετρημένη απόλαυση φυσικών και πνευματικών αγαθών

7. Η φιλοσοφική δραστηριότητα της ψυχής παρουσιάζεται ως μελέτη θανάτου

- α) στο έργο του Αριστοτέλη *Μετά τα Φυσικά*
- β) στον πλατωνικό διάλογο *Φαίδρος*
- γ) στον πλατωνικό διάλογο *Φαίδων*

8. Ο ηλικιακός διαχωρισμός που κάνει ο Επίκουρος σημαίνει

- α) ότι πρέπει να φιλοσοφούν μόνο οι νέοι και οι γέροντες
- β) ότι πρέπει να φιλοσοφούν όλοι οι άνθρωποι ανεξαρτήτως ηλικίας
- γ) ότι τα κέρδη της φιλοσοφίας είναι μεγαλύτερα στα δύο ηλικιακά άκρα.

9. Ο τύπος ἄωρος είναι συνώνυμος με το χωρίο

- α) μήπω ὑπάρχειν ὥραν
- β) παρεληλυθέναι τὴν ὥραν
- γ) μηκέτι εἶναι τὴν ὥραν

10. Ο τύπος πάρωρος είναι συνώνυμος με το χωρίο

- α) μήπω ὑπάρχειν ὥραν
- β) μήπω παρῆναι τὴν ὥραν
- γ) μηκέτι εἶναι τὴν ὥραν

11. Με τις προστακτικές «μήτε μελλέτω, μήτε κοπιάτω» δεν επιτυγχάνεται

- α) προτρεπτικός τόνος
- β) αντίθεση
- γ) δεοντολογικός χαρακτήρας

12. Ποιο από τα ακόλουθα αντιθετικά σχήματα δηλώνει διαχρονία;

- α) γεγονότων – μελλόντων
- β) παρούσης - ἀπούσης
- γ) γεγονότων - παρούσης

13. Η φράση «διὰ τὴν ἀφοβίαν τῶν μελλόντων» δείχνει ότι ο Επίκουρος

- α) πιστεύει ότι η ψυχή προϋπάρχει της γέννησης
- β) πιστεύει στην αθανασία της ψυχής
- γ) πιστεύει ότι η ανθρώπινη ζωή περιορίζεται ανάμεσα στη γέννηση και τον θάνατο.

14. Χαρακτηριστικά του ύφους του Επίκουρου είναι

- α) φιλοσοφικοί τεχνικοί όροι
- β) πολύπλοκα λογικά σχήματα
- γ) πολλά εκφραστικά σχήματα

15. Να συνδυάσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα σχήματα λόγου της στήλης Β

Στήλη Α	Στήλη Β
1. παρούσης, απούσης	Α. Έντονη διπλή άρνηση
2. μελετᾶν χρή	Β. Διπλό οξύμωρο σχήμα
3. γηράσκων νεάζη, νέος ἄμα και παλαιός ἤ	Γ. Χρονικότητα
4. ἄωρος, μήπω ὑπάρχειν ὥραν	Δ. Δεοντολογικός χαρακτήρας
5. μήτε μελλέτω, μήτε κοπιάτω	Ε. Συνωνυμία